

Den Haag

Datum

15 november 2021

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van de raadsleden de dames Arp, Holman en Klokkenburg-Reedeker, luidend: 'Ruim een derde van de mensen met recht op bijstand vraagt die niet aan'

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

SZW/10163812
RIS309254

De raadsleden de dames Arp, Holman en Klokkenburg-Reedeker heeft op 17 juni 2021 een brief met daarin vijf vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht. Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Ruim een derde van de mensen met recht op bijstand vraagt die niet aan. Dat blijkt uit onderzoek van de Inspectie SZW. Gemeenten hebben hier weinig zicht op en niet genoeg aandacht voor, waardoor voornamelijk jongeren onder de 27 jaar, zelfstandigen, EU migranten en mensen die laaggeletterd zijn geen bijstand aanvragen. Wanneer mensen een laag of wisselend inkomen hebben, schrikt de complexiteit van regels, de juridische toon in de communicatie van de gemeente en de angst voor terugbetalen af.

1. *Is het college bekend met het onderzoek van de Inspectie SZW?*

Ja, het college is bekend met het onderzoek van de Inspectie SZW.

2. *In hoeverre herkent het college zich in het onderzoek? Is er een inschatting hoeveel mensen in Den Haag die wel recht hebben op bijstand, dit niet aanvragen?*

Het college neemt de uitkomsten van het onderzoek serieus. Daarom hebben wij de Inspectie SZW om onderliggende cijfers van het onderzoek over de gemeente Den Haag gevraagd. De Inspectie SZW kan deze cijfers niet leveren. Het onderzoek maakt gebruik van micro-data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Aan het gebruik van micro-data worden door het CBS specifieke voorwaarden gesteld vanwege de transparantie en gevoeligheid van deze data. Wij kunnen daarom geen reële inschatting maken hoeveel mensen in Den Haag dit betreft. Wel is bekend om hoeveel huishoudens het gaat in de provincie Zuid-Holland, namelijk 43.682. Het college heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek benaderd om nader onderzoek te doen naar het niet bereik in de gemeente Den Haag. Daarmee hoopt het college meer informatie te krijgen om welke groepen het in Den Haag gaat, zodat richting deze groepen gericht gecommuniceerd kan worden.

3. *Is het college het met de PvdA, SP en ChristenUnie/SGP eens dat er een meer proactieve aanpak moet komen om mensen die recht hebben op bijstand te bereiken?*

Ja, het college staat voor een proactieve aanpak. Ten aanzien van twee groepen, die in het onderzoeksrapport genoemd worden, bestaat deze proactieve aanpak al. In Den Haag kennen we een outreachende aanpak door de inzet van het Jongerenpunt070.

Daar waar jongeren niet naar werk of scholing begeleid kunnen worden en er is recht op een bijstandsuitkering worden de jongeren ook ondersteund dat zij een bijstand kunnen aanvragen. De andere groep betreft zelfstandigen.

Door de Tozo-regeling hebben wij in Den Haag een grotere groep zelfstandige groep ondernemers in beeld gekregen dan voorheen met de uitvoering van de BBZ-regeling (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen). Over de ondersteuning aan zelfstandigen is de raad geïnformeerd in de afdoening van de motie 'financiële hulp voor de Haagse zzp-er' (RIS308131). De verwachting is dat op basis van het genoemde nader onderzoek van het CBS ook andere groepen beter bereikt kunnen worden.

In Den Haag proberen we de drempel om een uitkering aan te vragen zo laag mogelijk te maken. Zo nemen we in geval van het ontbreken van gegevens (telefonisch) contact op met de aanvrager. Ook kunnen aanvragers begeleid worden als zij niet in staat zijn een aanvraag (digitaal) te doen.

De Participatiewet heeft een grote mate van complexiteit en hardheid, waardoor mensen ook afgeschrikt kunnen worden. In februari jl. hebben we in een brief in G4-verband aan het demissionaire kabinet dan ook aangedrongen op een fundamentele herziening van de Participatiewet zodat de menselijke maat weer terugkomt. Daarbij komt dat de huidige financieringsystematiek van de bijstand gemeenten ontmoedigt om het bereik te vergroten.

4. *Is het college bereid om het proces van het aanvragen van een bijstandsuitkering (en communicatie hierover) te doorlopen en te verbeteren op basis van de door de Inspectie gesignaleerde knelpunten, o.a. op de juridische toon in de communicatie, begrijpelijkheid voor laaggeletterden en heldere communicatie over wie waar recht op heeft?*

Het proces van het aanvragen van een bijstandsuitkering wordt door de betreffende afdelingen voortdurend gemonitord en aangepast. Uitgangspunt bij al onze inspanningen is dat we de Haagse inwoner centraal stellen in onze dienstverlening. Om dit te doen is de afgelopen jaren veel in gang gezet: zo werken we steeds meer vanuit de Bedoeling. Signalen, klachten en verbeterpunten vanuit inwoners en de Cliëntenraad pakken we op om van te leren en onze dienstverlening te verbeteren. Ook organiseren we kwaliteitsondersteuning voor medewerkers in de uitvoering zodat zij hun werk voor de Haagse inwoner nog beter kunnen doen.

5. *Welke acties heeft het college ondernomen en wil het college nog ondernemen naar aanleiding van de Aanbiedingsbrief armoedebestrijding (RIS307290) om mensen die recht hebben op bijstand maar deze niet aanvragen, voornamelijk jongeren onder de 27 jaar, EU migranten, laaggeletterden en zelfstandigen te bereiken?*

De groepen, die in het onderzoek van de Inspectie SZW met name genoemd worden, zijn ook groepen, waar het armoede- en schuldenbeleid zich op richten. In de Aanbiedingsbrief Armoedebestrijding is aangegeven dat het bestrijden van armoede niet alleen een taak is van de overheid, maar van iedereen. Om die reden blijven we in gesprek met organisaties en belangenvertegenwoordigers in de stad om te horen hoe informatie over ondersteuningsmogelijkheden zo breed mogelijk gedeeld kan worden. Deze organisaties kunnen ook een rol spelen in communicatie en voorlichting over de bijstand naar de groepen, die nu minder goed bereikt worden.

Daarnaast breiden we de Helpdesk Geldzaken in steeds meer wijken uit zodat inwoners laagdrempelig informatie en ondersteuning ontvangen ook over het recht op bijstand. Tegelijkertijd bieden de Jongerenpunten070 specifiek informatie over werk en het recht van jongeren om een uitkering aan te vragen.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
SZW/10163812

De dienstverlening aan ondernemers wordt voortdurend verbeterd. Een voorbeeld hiervan is het ondernemersportaal waar op een breed terrein informatie wordt gegeven en ook vragen gesteld kunnen over de bijstand aan zelfstandigen.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen